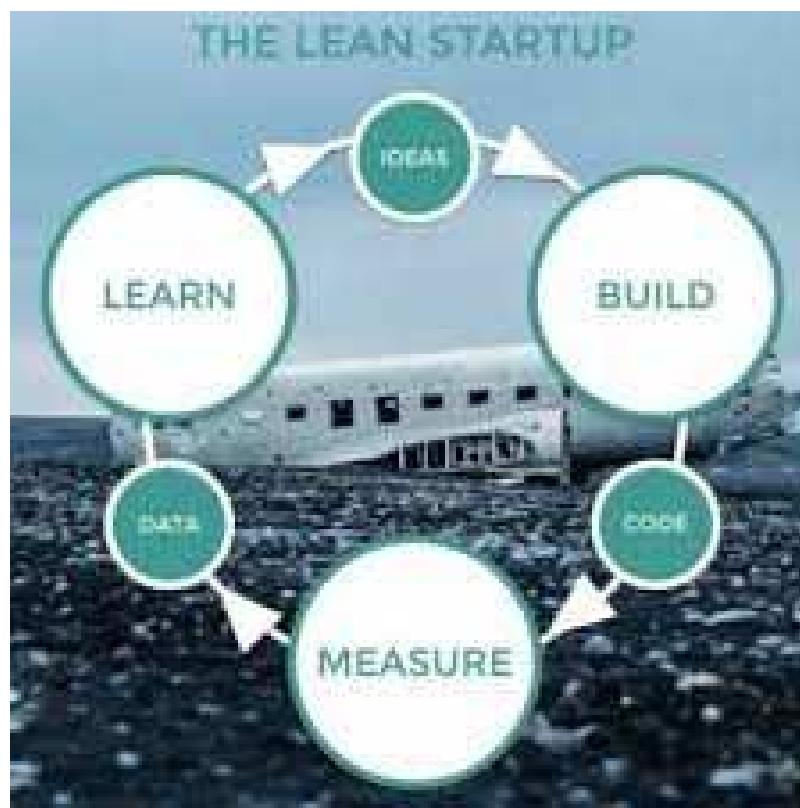

Monitoring Sociaal Domein

“Wat gaan we in 2016 doen om meer grip te krijgen en (bij) te kunnen sturen?”

Meten = leren

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Kaders	3
3. Hoe komen tot een monitor Sociaal Domein	4
3.1. In drie stappen naar een monitor sociaal domein in 2016	4
3.1.1. <i>Stap 1: Waar staan we nu ?</i>	4
3.1.2. <i>Stap2: Toevoegen van de gemeentelijke monitor sociaal domein</i>	4
3.1.3. <i>Stap 3: Het toevoegen van eigen indicatoren</i>	6
3.2. Proces van totstandkoming van de monitor	7
3.2.1. <i>Demografische, sociale en economische ontwikkelingen</i>	7
3.2.2. <i>Bepalen van de opgave binnen een taakveld</i>	7
3.2.3. <i>Vullen van het model (uit hoofdstuk 3)</i>	8
3.2.4. <i>Bespreken van de uitkomsten met college en raad (=leren)</i>	8
3.2.5. <i>(Bij)sturen op basis van de uitkomsten</i>	8
4. Planning	8
BIJLAGEN	9
I. Bijlage verplichte taakvelden sociaal domein vanaf 2017	9
II. Indicatoren overzicht gemeentelijke monitor sociaal domein	10
III. Voorbeeld taakveld arbeidsparticipatie (in bewerking!)	14

Versiebeheer

Versie	Auteur	Omschrijving	Datum
1	N. Steur	1 ^e opzet	04-02-2016
2	N. Steur	Aanpassingen na bespreking in po financiën	22-02-2016

1. Inleiding

De gemeente voert met minder geld (nieuwe) taken uit binnen het sociaal domein.

Een groot deel van de taken is nieuw vanaf 1 januari 2015 (jeugdhulp en Wmo2015). Het financiële en maatschappelijke belang is groot. In het programma sociaal domein gaat ruim € 100 miljoen om en het gaat om taken als zorg en ondersteuning die burgers direct raken.

Je wilt weten of gewenste doelen worden gerealiseerd. Bij afwijkingen wil je bijsturen.

Om dit te kunnen is een monitorinstrument nodig. Van oudsher zijn dit de documenten die onderdeel zijn van de P&C-cyclus (Programmabegroting, tussenrapportage en programmarekening). In het rekenkamerrapport "Evalueerbaarheid van beleid" kwam naar voren dat de monitor- en daarmee sturingswaarde van de bestaande documenten in de P&C-cyclus laag is.

Vanuit de afdeling Sociaal Domein wordt daarom een monitor ontwikkeld die inzicht geeft in de mate waarin doelen worden gehaald en of op een efficiënte manier wordt gewerkt.

De monitor wordt ontwikkeld op het niveau van taakvelden.¹

In deze notitie wordt geschetst wat in 2016 wordt gedaan om tot de monitor te komen.

2. Kaders

De behoefte aan een monitorinstrument komt op diverse plekken naar voren. Twee belangrijke kaders zijn:

I. Collegeprogramma

In het collegeprogramma staat:

"We monitoren de werkwijze die in dit eerste jaar van decentralisatie is toegepast. We willen daarbij luisteren naar cliënten en leren van fouten. Mede op basis van de monitor en een analyse van de resultaten daarvan brengt het college in beeld hoe onze lokale samenleving in elkaar steekt, naar bevolkingsopbouw, bevolkingsamenstelling en sociale netwerken."

In het collegeprogramma is de volgende planning opgenomen:

Monitor en Analyse	2015	2016		
Startnotitie monitorinstrument 1. Nulmeting 2015 2. Gemeentelijke monitor 3. Beleidsevaluatie ¹ / sturen op beleid (lokaal)	December college	College; Monitor commissie gemeenteraad (startnotitie)		
Verzameling data 2015: jan Analyse data 2015: febr Nulmeting oplevering		februari		
Analyse Kwartaal 1 2016 (1)			april	
Analyse Kwartaal 2 2016 (1)				juli
Analyse Kwartaal 3 2016 (1)				
Analyse kwartaal 4 2016 (1)				
Stappenplan (2) en (3) monitor • Uitgangspunten en mode; • Bepalen indicatoren en normen; • Uitkomsten			Start interactief traject met de raad (2 en 3)	

¹ Vanaf de begroting 2017 worden verplicht taakvelden opgenomen. In bijlage I zijn de taakvelden voor het programma sociaal domein opgesomd.

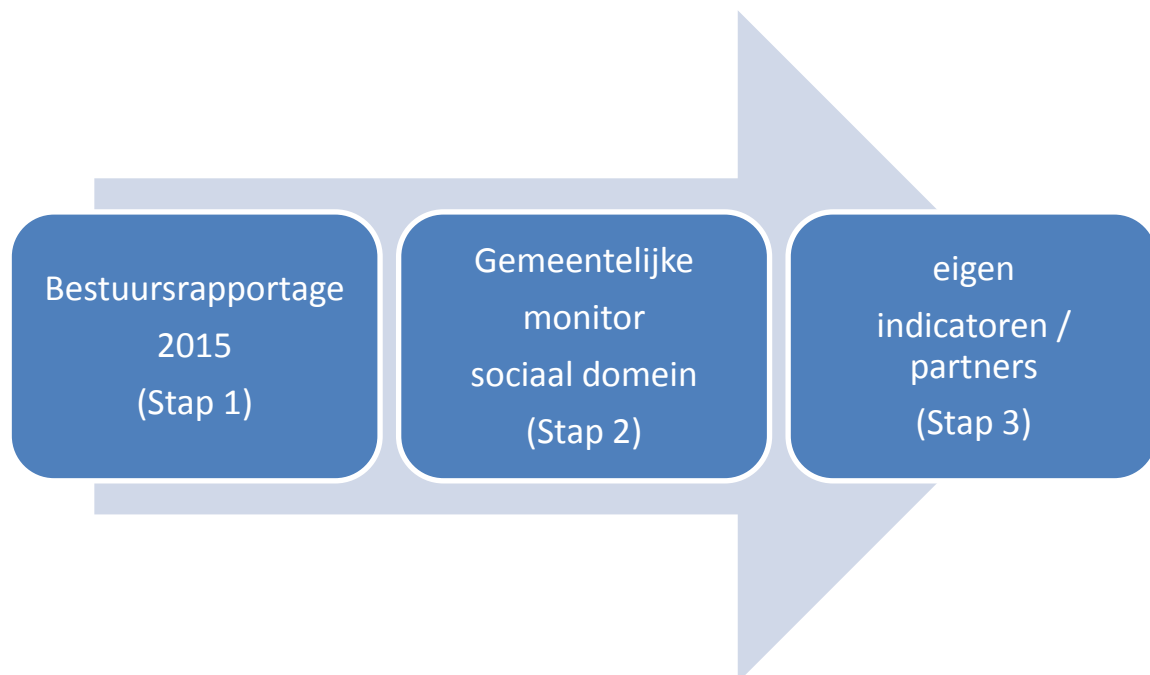
II. Visie op planning & control “Modern en eenvoudig”

Op concerniveau is een project gestart dat, net als het inrichtingsplan sociaal domein, start vanuit de constatering dat de monitoring van effecten en resultaten van beleid onvoldoende aanwezig zijn. De ontwikkeling van de monitor sociaal domein sluit hierop aan.

3. Hoe komen tot een monitor Sociaal Domein

3.1. In drie stappen naar een monitor sociaal domein in 2016

De ontwikkeling van de monitor start niet vanuit het niets. Op diverse plekken is informatie aanwezig. De kracht van de ontwikkeling nu is om alles met elkaar in verbinding te brengen. Hierdoor ontstaat meer inzicht en vanuit dit inzicht zal de sturing verbeteren.

3.1.1. Stap 1: Waar staan we nu ?

De bestaande rapportages jaarrekening 2015 en de bestuursrapportage 2015 geven aan waar we staan in het startjaar 2015. Dit is de nulmeting.

De bestuursrapportages in 2015 bevatten de volgende informatie:

- Prognose financiële uitkomsten 2015 op de beleidsvelden participatie, WMO, schuldhulpverlening en Jeugd.
- Verloop aantal bijstandsgerechtigden (met in- en uitstroomgegevens).
- Verloop van aantallen WMO-voorzieningen (voorzieningen van voor 2015).
- Analyse van de resultaten.

3.1.2. Stap2: Toevoegen van de gemeentelijke monitor sociaal domein²

Op landelijk niveau is de gemeentelijke monitor sociaal domein in ontwikkeling. De gemeentelijke monitor sociaal beleid wordt opgebouwd uit een basis set en een facultatieve set indicatoren.

Daarnaast is er een indeling in algemene indicatoren (niet afhankelijk van aanlevering gemeenten) en indicatoren die gemeenten aanleveren.

De verdere ontwikkeling vindt plaats volgens een ontwikkelagenda (de monitor wordt geleidelijk completer).

² Zie bijlage II voor een beschrijving van alle indicatoren.

Met de monitor kunnen gemeenten:

- signaleren, sturen en beleid herformuleren
- de gemeenteraad én burger voorzien van verantwoordingsinformatie
- leren door gemeentelijke prestaties te beoordelen en te vergelijken

In onderstaande tabel zijn de indicatoren opgenomen die onderdeel zijn van de landelijke monitor. Deze indicatoren zullen geïntegreerd worden in de bestuursrapportage.

INDICATOREN GEMEENTELIJKE MONITOR SOCIAAL DOMEIN	
Gemeenteprofiel	<p>(opbouw bevolking): Aantal inwoners en verdeling naar leeftijdscategorieën (wijk/gemeente) Samenstelling huishouden</p> <p>(sociaal economisch): Opleidingsniveau inwoners Inkomensopbouw naar leeftijdscategorieën</p> <p>(wijkenmerken): Wijkenmerken (uit monitor publieke gezondheid en sociale veiligheid) Sociale leefomgeving Zelfredzaamheid Samenredzaamheid Mentale gezondheid Leefstijl</p>
Inzicht in gebruik	<p>(basis set) Inzicht in maatwerkarrangementen (maatwerkarrangementen WMO individuele voorzieningen jeugd, voorzieningen participatiewet) Inzicht in hulpmiddelen (Rolstoelen, vervoer, woningaanpassingen ed)</p> <p>(facultatief): Inzicht in kosten maatwerkarrangementen Inzicht in intensiteit en perspectief/prognose maatwerkarrangementen Inzicht in verschuiving en uitstroom Inzicht in kosten hulpmiddelen Inzicht in kosten sociale basisondersteuning (algemene voorzieningen WMO en Jeugd en eerstelijnsloket WMO en Jeugd)</p> <p>(voorspelers gebruik): Individuele eigenschappen (bijv. % voortijdig schoolverlaters) Leefsituatie huishouden (bijv. % kinderen opgroeiend in armoede)</p> <p>(Ziekteverzekeringwet en Wet langdurige zorg): Gebruik Ziekteverzekeringwet en Wet langdurige zorg (pas beschikbaar in 2017)</p> <p>(cliënttevredenheid en toegankelijkheid): Clientervaring WMO (VNG) Outcome indicatoren Jeugd (JNI)</p>
Inzicht in integraliteit	Stapelning van voorzieningen (meer dan één voorziening bij een inwoner)

De set van indicatoren kan aangevuld worden met de landelijk verplichte indicatoren set die vanaf 2017 in de begroting moet worden opgenomen. Een aantal van deze indicatoren zijn onderdeel van de gemeentelijke monitor. Er is daarom sprake van enige overlapping.

Verplichte set indicatoren vanaf programmabegroting 2017 (voorlopige set)		
NR	Omschrijving	Inhoud
30.	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 64 jaar
31.	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen
32.	Kinderen in uitkeringsgezinnen	%
33.	Melding kindermishandeling	%
34.	Netto Participatiegraad	% mensen tussen 15 en 67 jaar dat een baan heeft
35.	Achterstandsleerlingen	% 4 t/m 12 jarigen
36.	Werkloze jongeren	% 16 t/m 24 jarigen
37.	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwonersiv
38.	Personen met een lopend re-integratietraject	Aantal per 10.000 inwonersiv
39.	Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp	%iv
40.	Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming	%iv
41.	Jongeren (t/m 23 jaar) met jeugdreclassering	%iv
42.	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwonersiv /v

iv) De eenheid van deze indicator kan

mogelijk nog aangepast worden onder invloed van wijzigingen in de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein.

v) De beschikbaarheid van deze indicator hangt af van deelname aan de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein.

Het opnemen van de indicatoren in de bestuursrapportage zal gebeuren zodra de gegevens beschikbaar en voldoende betrouwbaar zijn. De beschikbaarheid is afhankelijk van de aanlevering door zorgaanbieders (jeugdhulp) en de gemeente (WMO en participatie). Voor de gemeente kunnen op dit moment (februari 2016) geen gegevens worden aangeleverd omdat het geautomatiseerde systeem waarmee dit moet gebeuren nog onvoldoende gevuld is. Prioriteit wordt gelegd bij verstrekken van zorg in 2016 en het op orde brengen van de processen die hiervoor nodig zijn.

De gegevens over 2015 zijn noodgedwongen extracomptabel (buiten het geautomatiseerde systeem GWS) vastgelegd en daarom niet beschikbaar voor aanlevering naar de landelijke monitor. Wel wordt in overleg met KING, de instantie die de monitor ontwikkeld, gezocht naar manieren om toch tot aanlevering te komen.

In de bestuursrapportage komt de informatie over de indicatoren met enige vertraging beschikbaar. De informatie over het gebruik van de jeugdzorg 2015 komt bijvoorbeeld in april 2016 beschikbaar.

In 2016 zal ieder kwartaal een bestuursrapportage worden uitgebracht. In iedere rapportage zal worden aangegeven of en zo ja welke aanvullingen en verbeteringen zijn verwerkt.

3.1.3. Stap 3: Het toevoegen van eigen indicatoren

In deze stap zullen ook de partners in beeld gebracht worden die bij een taakveld bijdragen aan het te behalen doel. Dit zijn bijvoorbeeld de subsidiepartners, contractpartners en gemeenschappelijke regelingen.

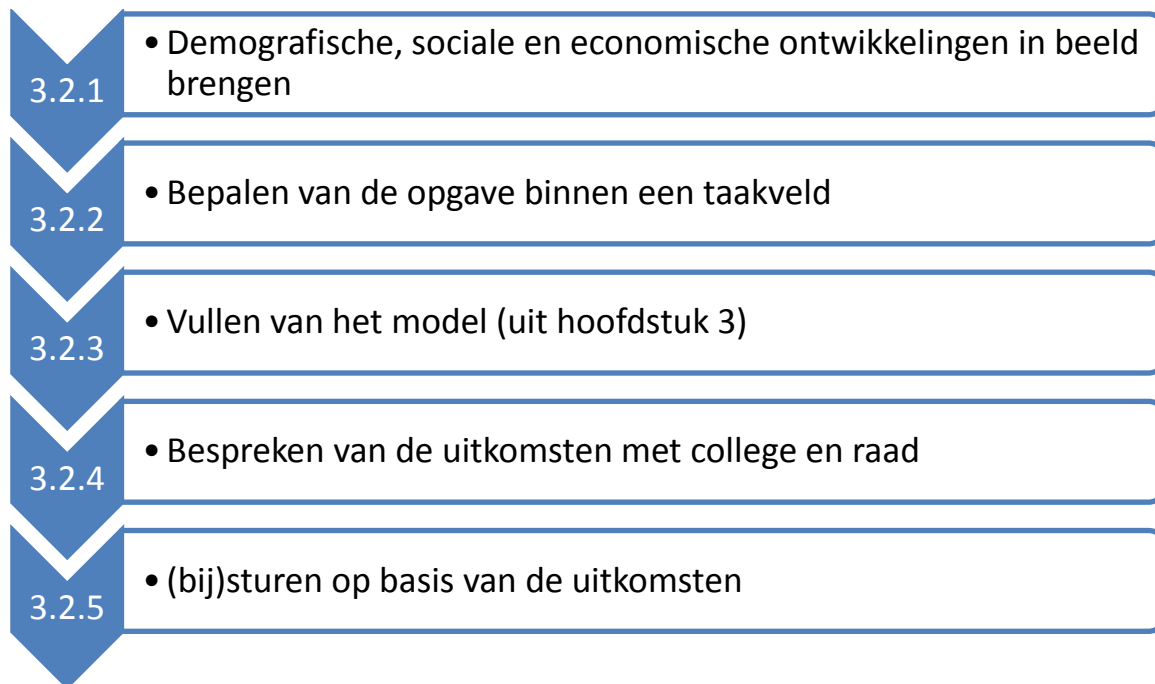
Met het uitbrengen en bespreken van de bestuursrapportages start het proces van meten = leren. Onderdeel van dit proces is het schrappen of toevoegen van indicatoren. Voor 2016 beperkt de set van indicatoren zich tot de stappen 1 en 2. Jaarlijks zal voor het opmaken van de begroting vastgesteld worden of de set van indicatoren moet worden bijgesteld.

3.2. Proces van totstandkoming van de monitor

Het vullen en analyseren van de monitor is zinloos zonder het werken ermee. Het bespreken van de resultaten en het benoemen van acties leidt tot daadwerkelijk (bij)sturen. Zonder dit laatste beperkt de monitor zicht tot een verantwoordingsinstrument.

Bespreking vindt plaats op het niveau van beleidsvelden en/of taakvelden.

In het vervolg van dit hoofdstuk wordt aangegeven langs welke weg het gesprek gevoerd kan worden.

Proces totstandkoming van de monitor per beleidsveld/taakveld.

3.2.1. Demografische, sociale en economische ontwikkelingen

De taakvelden die we monitoren zijn sterk afhankelijk van demografische, sociale en economische ontwikkelingen. Er wordt daarom een overzicht gemaakt van de ontwikkeling in Den Helder. De ontwikkeling in Den Helder wordt afgezet tegen die in vergelijkbare gemeenten qua omvang en verstedelijking. De informatie is beschikbaar op www.waarstaatjegemeente.nl.

De start is op gemeenteniveau, daarna kan afgedaald worden naar wijkniveau.

De informatie wordt geanalyseerd waarbij de volgende vragen aan de orde komen:

- Is wat geconstateerd is herkenbaar?
- Wat is de achterliggende oorzaak van wat cijfermatig zichtbaar is? Waarom is er een afwijking?
- Kunnen wij daar iets mee? Zo Ja: doen we dat al en is dat genoeg of waarom doen we er niets mee.

3.2.2. Bepalen van de opgave binnen een taakveld

Het vaststellen van de opgave is bepalend voor het te voeren beleid binnen een taakveld. Daarmee is het ook een belangrijk punt voor sturing. Een voorbeeld zijn de grote kortingen van het Rijk op de bekostiging van de drie decentralisaties (3 D's). De opgave bepaald in grote mate de waarop je wilt sturen binnen het beleidsveld. Wat je kunt gaan doen wordt bijvoorbeeld bepaald door de lagere uitkering uit het gemeentefonds. Voor de 3 D's in totaal is dat in de periode 2015-2020 € 6 miljoen (op een totaal van € 46 miljoen).

De opgave kan ook betrekking hebben op het realiseren van een bezuiniging die de raad heeft vastgesteld of een beleidsopgave die is vastgesteld. Bijvoorbeeld de transformatie opgave.

3.2.3. Vullen van het model (uit hoofdstuk 3)

Het model wordt gevuld met bestaande informatie. In de voorgaande paragrafen is op diverse plekken aangegeven welke bestaande informatie als basis dient.

Hierin wordt ook de financiële informatie meegenomen. De begroting wordt afgezet tegen de realisatie waarbij een prognose wordt gegeven over de uitkomst op jaarbasis.

Om u een indruk te geven is in bijlage III een deel van het model voor het taakveld participatie gevuld.

3.2.4. Bespreken van de uitkomsten met college en raad (=leren)

In overleg met college en raad wordt het ingevulde model doorgenomen. Het bespreken van het model met uitkomsten en analyse is belangrijk om te leren hoe het te gebruiken.

3.2.5. (Bij)sturen op basis van de uitkomsten

Als de uitkomsten daar aanleiding tot geven moet worden gestuurd. Er wordt dan om actie gevraagd. Bijvoorbeeld: de bezuinigingsopgave wordt niet gehaald, wat te doen? Of de kwaliteit is onvoldoende, wat te doen? Of de zorgvraag stijgt, wat te doen?.

4. Planning

In deze startnotitie wordt op hoofdlijnen geschetst wat in 2016 wordt gedaan om tot monitoring in het sociaal domein te komen. We werken vanuit wat er nu is (jaarrekening 2015 en bestuursrapportage 2015). In 2016 vullen we de rapportage aan.

Bestuursrapportage 2015 (april 2016)	Inzicht in realisatie 2015; wat hebben we uitgegeven waaraan? Inzicht in verloop bijstandsgerechtigden (in- en uitstroom) Inzicht in verstrekkingen woon, vervoers- en gehandicapten voorzieningen en hulp bij het huishouden.
Rapportage I / 2016 (mei 2016)	Aanvulling rapportage met: Inzicht in gebruik jeugd Inzicht in gebruik participatie Inzicht in stapeling van voorzieningen
Rapportage II/2016 (juni 2106)	Door ontwikkelen: Meten = leren
Rapportage III/2016 (november 2016)	Door ontwikkelen: Meten = leren
Rapportage IV/2016 (maart 2017)	Door ontwikkelen: Meten = leren

BIJLAGEN

I. Bijlage verplichte taakvelden sociaal domein vanaf 2017

6. Sociaal domein	Thema's	iv3 functies
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Oe lijn, activeren en ondersteunen van initiatieven van (groepen van) burgers, algemene voorzieningen gericht op participatie (waarvoor geen individuele beschikking nodig is)	670, Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd 650, Kinderdagopvang 677, Eigen bijdragen algemene voorzieningen Wmo en Jeugd
6.2 Wijkteams	Bemiddeling in samenkracht en regisseursrol in de uniforme toegang tot de zorg	671, Eerstelijnsloket Wmo en Jeugd
6.3 Inkomensregelingen	Inkomensvoorzieningen; loonkosten-subsidies; armoedebeleid	610, Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen- en subsidies 613, Overige sociale zekerheidsregelingen vanuit het Rijk 614, Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid
6.4 Begeleide participatie	Vormen van dagbesteding; beschut werken	611, Sociale Werkvoorziening 662, Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel Wmo 623, Re-integratie- en participatievoorzieningen Participatiewet
6.5 Arbeidsparticipatie	instrumenten gericht op toeleiding naar werk.	623, Re-integratie- en participatievoorzieningen Participatiewet
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Materiële voorzieningen verstrekt op basis van een toekenningbeschikking (WMO)	661, Maatwerkvoorzieningen in natura materieel WMO
6.7 Maatwerkdienstverlening 18+	Dienstverlening in de vorm beschikbare uren en schuldhulpverlening, op basis van een toekenningbeschikking	614, Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid 662, Maatwerkvoorzieningen Natura immaterieel Wmo 672, PGB Wmo en Jeugd 667, Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang Wmo
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Jeugdhulpverlening	682, Individuele voorzieningen Natura Jeugd 672, PGB Wmo en Jeugd 687, Ouderbijdragen individuele voorzieningen en opvang Jeugd
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	Opvang en beschermd wonen in verband met verslaving, huiselijk geweld, psychische stoornis	663, Opvang en beschermd wonen Wmo 667, Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang Wmo 641, Tehuizen
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	Veiligheid; jeugdreclassering en opvang jeugd	683, Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd 687, Ouderbijdragen individuele voorzieningen en opvang Jeugd

II. Indicatoren overzicht gemeentelijke monitor sociaal domein

Onderdeel	Indicator	Toelichting	Niveau	Recentste cijfers	Referentiegroep ^{1,2}
Gemeenteprofiel	Groene druk	De indicator betreft het percentage van de inwoners dat jonger dan 14 jaar oud is ten opzichte van het aantal inwoners 15-64 jaar oud.	Gemeenteniveau	2014, percentage	Stedelijkheidsklasse ¹
	Grijze druk	De indicator betreft het percentage van de inwoners van 65 jaar of ouder ten opzichte van het aantal inwoners 15-64 jaar oud.	Gemeenteniveau	2014, percentage	Stedelijkheidsklasse
	Leeftijdsopbouw	De indicator geeft in percentages de indeling weer van de inwoners in vijf leeftijdscategorieën.	Wijkniveau	2014, percentage	Stedelijkheidsklasse
	Bruto Participatiegraad	De indicator geeft inzicht in het aandeel van de (werkzame en werkloze) beroepsbevolking in de bevolking (beroeps- en niet-beroepsbevolking).	Gemeenteniveau	2014, percentage	Stedelijkheidsklasse
	Inkomensverdeling	De indicator geeft inzicht in de verdeling huishoudens met een laag inkomen en huishoudens met een hoog inkomen.	Wijkniveau	2013, percentage	Stedelijkheidsklasse
	Sociale gezondheid	De indicator sociale gezondheid betreft een index met de samenstelling van de mentale gezondheid, fysieke gezondheid, zelfredzaamheid, samenredzaamheid en sociale omgeving.	Gemeenteniveau	2013, indexcijfer	Stedelijkheidsklasse
	Jeugdige verdachten per 10.000 inwoners	Deze indicator geeft inzicht in het totaal aangehouden verdachten van 12 tot 25 jaar per 10.000 inwoners.	Gemeenteniveau	2013, relatief cijfer	Stedelijkheidsklasse
	Voortijdig schoolverlaters	Deze indicator geeft inzicht in het aantal voortijdig schoolverlaters (jaarlijkse aanwas) tot 23 jaar vanuit het voortgezet onderwijs en het middelbaar onderwijs.	Gemeenteniveau	2014, percentage	Stedelijkheidsklasse
	Kinderen met kans	De indicator geeft inzicht in het percentage	Gemeenteniveau	2012: percentage	Stedelijkheidsklasse

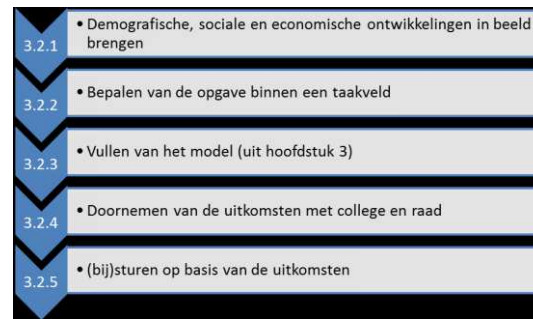
¹ De gegevens van de gemeente worden vergeleken met het gemiddelde van de gemeenten waarvan gegevens gepubliceerd worden in het kader van de gemeentelijke monitor sociaal domein, over het eerste kwartaal van 2015.

Onderdeel	Indicator	Toelichting	Niveau	Recentste cijfers	Referentiegroep ^{1 2}
	op armoede	kinderen van 0 t/m 18 jaar die kans hebben om op te groeien in armoede. Bij deze indicator betreft het kinderen die opgroeien in een particulier meerpersoonshuishouden, waar de hoogte van het inkomen tot maximaal 120% van het sociaal minimum bedraagt.			
	Werkloze beroepsbevolking	De indicator betreft de personen zonder betaald werk, die recent naar werk hebben gezocht en daarvoor direct beschikbaar zijn.	Gemeenteniveau	2013, percentage	Stedelijkheidsklasse
	Eenpersoons-huishoudens	De indicator betreft het aantal huishoudens met één persoon, die ouder is dan 14 jaar, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal particuliere huishoudens.	Wijkniveau	2014, percentage	Stedelijkheidsklasse
	Huishoudens met lage inkomens	De indicator geeft inzicht in het percentage huishoudens met lage inkomens. Particuliere huishoudens zijn ingedeeld naar hoogte van het besteedbaar huishoudensinkomen. Alle particuliere huishoudens zijn gerangschikt van laag naar hoog besteedbaar huishoudensinkomen. Voor de huishoudens met een hoog besteedbaar inkomen worden de huishoudens met de hoogste 20-procent meegenomen. (Het inkomen waarvoor geldt dat 20% een hoger of een even groot inkomen heeft.) Het percentage is vermeld bij minimaal 100 particuliere huishoudens per buurt. Waarden lager dan 5 procent zijn vastgezet op 5 procent, waarden hoger dan 95 procent zijn vastgezet op 95 procent.	Wijkniveau	2013, percentage	Stedelijkheidsklasse
	Inwoners 75+	De indicator betreft het percentage inwoners van 75 jaar en ouder, ten opzichte van de totale bevolking.	Gemeenteniveau	2014, percentage	Stedelijkheidsklasse

Onderdeel	Indicator	Toelichting	Niveau	Recentste cijfers	Referentiegroep ^{1 2}
Inzicht in gebruik	Gebruikers jeugdwet	De indicator bevat informatie over het aantal unieke jongeren dat in 2015 jeugdhulp, jeugdbescherming en/of jeugdreclassering heeft gekregen en het aantal trajecten waarin deze jeugdzorg is verleend. Er is uitgegaan van het woonplaatsbeginsel zoals dat is toegepast in de Jeugdwet.	Wijkniveau	Eerste kwartaal 2015, volume cijfer	Stedelijkheidsklasse
	In- en uitstroom jeugdwet en jeugdondersteuning	De indicator geeft inzicht in het verloop van de jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Dit wil zeggen de begonnen en beëindigde trajecten, gedurende de verslagperiode.	Gemeenteniveau	Eerste kwartaal 2015, volume cijfer	Stedelijkheidsklasse
	Aantal cliënten met een maatwerkarrangement	De indicator geeft inzicht in het aantal personen die gebruik hebben gemaakt van maatwerkarrangementen binnen de Wmo. Een cliënt met meerdere maatwerkarrangementen telt (per type arrangement) maar één keer mee.	Gemeenteniveau	Eerste kwartaal 2015, volume cijfer	Gemiddelde van gemeenten die gegevens hebben aangeleverd ²
	In- en uitstroom Wmo	De indicator geeft inzicht in het aantal lopende, gestarte en beëindigde maatwerkarrangementen.	Gemeenteniveau	Eerste kwartaal 2015, volume cijfer	Gemiddelde van gemeenten die gegevens hebben aangeleverd
	Aantal lopende re-integratievoorziening en Participatiewet	De indicator betreft de cijfers over re-integratievoorzieningen die door gemeenten worden ingezet om de afstand tot de arbeidsmarkt van werkzoekenden te verkleinen, met het doel deze groep uiteindelijk aan een baan te helpen. Re-integratievoorzieningen zijn voorzieningen die	Gemeenteniveau	Eerste kwartaal 2015, standcijfer per 31 maart 2015	Stedelijkheidsklasse

² De gegevens van de gemeente worden vergeleken met het gemiddelde van de gemeenten waarvan gegevens gepubliceerd worden in het kader van de gemeentelijke monitor sociaal domein, over het eerste kwartaal van 2015. Deze gemeenten hebben deze gegevens zelf aangeleverd aan het CBS en hebben gekozen voor publicatie van deze gegeven (opt-in).

Onderdeel	Indicator	Toelichting	Niveau	Recentste cijfers	Referentiegroep ^{1 2}
		door een gemeente worden ingezet, nadat de gemeente heeft vastgesteld dat een cliënt een belemmering heeft die directe arbeidsinschakeling bemoeilijkt. Het is niet relevant of een voorziening door de gemeente zelf wordt uitgevoerd of dat deze door de gemeente wordt ingekocht.			
	Aantal huishoudens met bijstandsuitkeringen	De indicator geeft inzicht in het aantal uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). Een uitkering aan een (echt)paar wordt geteld als één uitkering aan twee personen.	Gemeenteniveau	Eerste kwartaal 2015, standcijfer per 31 maart 2015	Stedelijkheidsklasse
	In- en uitstroom Participatie	Het gaat bij deze indicator om het aantal nieuw ingezette en beëindigde re-integratievoorzieningen.	Gemeenteniveau	Eerste kwartaal 2015, volumecijfer	Stedelijkheidsklasse
Inzicht in integraliteit sociaal domein	Stapeling WMO	De indicator geeft inzicht in het aantal cliënten met meerdere maatwerkarrangementen binnen de WMO.	Gemeenteniveau	Eerste kwartaal 2015, volume cijfer	Gemiddelde van gemeenten die gegevens hebben aangeleverd
	Kosten sociale basisondersteuning	De indicator geeft inzicht in de totale kosten voor de sociale basisondersteuning.	Gemeenteniveau	Eerste kwartaal 2015, volume cijfer	Geen referentiegroep

III. Voorbeeld taakveld arbeidsparticipatie (in bewerking!)

1. Demografische ontwikkelingen Den Helder afgezet tegen andere gemeenten

Opbouw bevolking

Aantal inwoners en verdeling naar leeftijdscategorie
 Samenstelling huishouden (per type huishouden)

<http://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/gemeentelijke-monitor-Sociaal-Dor>

Indicator		Afwijking	Vergelijk			Den Helder					
naam	Nr	%	Stedelijk	Grootte	NL	2012	2013	2014	2015	2016	Trend
Huishoudens alleenstaand		-0,3%	38,2%						38,1%		
Bevolking leeftijd 75+		10,8%	7,4%						8,2%		
Groene druk		-7,7%	37,7%						34,8%		
Grijze druk		17,6%	28,9%						34,0%		

2. Sociale en economische ontwikkelingen Den Helder afgezet tegen andere gemeenten

Sociaal economische status

Opleidingsniveau inwoners
 gemiddeld inkomen

Indicator		Afwijking	Vergelijk			Den Helder					
naam	Nr	%	Stedelijk	Grootte	NL	2012	2013	2014	2015	2016	Trend
Banen	30	-4,9%	762	712	718	755	754	724			
Netto participatiegraad arbeid	34	-3,7%	64,9%	64,7%	64,9%	64,2%	62,5%	62,5%			
% werkloosheid		-1,3%	7,8%					7,7%			
Huishoudens laag inkomen		10,6%	40,7%				45,0%				

Indicator		Afwijking	Vergelijk			Den Helder					
naam	Nr	%	Stedelijk	Grootte	NL	2012	2013	2014	2015	2016	Trend
Personen bijstandsuitkering (p/10.000)	37	4,7%	425,1	383,8	397,8				445,2		
Personen bijstandsuitkering (p/1.000)		16,4%	159	156	150				185		
Personen lopend reïntegratietraject	38	-8,7%	188,7	192,7	187,6				172,3		

Analyse

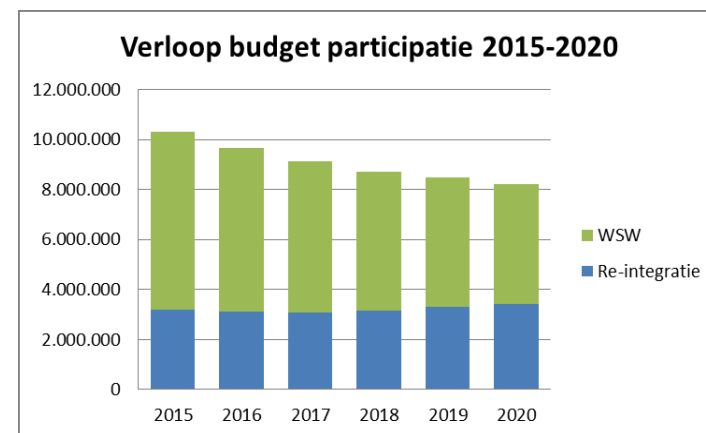
3. Bepalen van de (financiële) opgave in het taakveld participatie de komende jaren

PARTICIPATIE	jaren					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Re-integratie	3.196.767					
WWBoud		1.470.530	688.108	0	0	0
WWBnieuw		1.296.486	1.820.002	2.371.899	2.384.162	2.384.162
Wajong		151.747	236.919	328.600	415.352	436.355
Begeleiding		178.954	328.528	456.006	514.525	592.225
Re-integratie	3.196.767	3.097.717	3.073.556	3.156.504	3.314.039	3.412.742
WSW	7.099.709	6.567.539	6.038.309	5.546.926	5.184.710	4.820.415
Participatie	10.296.476	9.665.256	9.111.865	8.703.430	8.498.749	8.233.157

Bron: decembercirculaire 2015

UITGANGSSITUATIE	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Inkomensdeel	23.526.347	22.150.236				
TOTAAL	23.526.347	22.150.236				

-5,8%

Bezuinigingsmaatregelen

Met een drietal concrete bezuinigingsmaatregelen wordt invulling gegeven aan de in het bestuursakkoord opgenomen bezuiniging van € 500.000:

1. Inrichten en uitwerken van het regionale werkgeversservicepunt
2. Intensiveren van re-integratie-activiteiten voor mensen die instromen in bijstand of bijstand krijgen
3. Het invoeren van premediation ter voorkoming van bezwaar- en beroepsprocedures.

Tabel bezuinigingsmaatregelen

Programma / Maatregel	Bezuiniging 2016	Bezuiniging 2017	Bezuiniging 2018	Bezuiniging 2019
11_Sociaal domein	450	515	515	515
11.1 Inrichten regionale werkgeversservicepunt	300	300	300	300
11.2 Intensiveren reïntegratie activiteiten	150	150	150	150
11.3 Invoeren premediation *)		65	65	65

De intensivering van de reïntegratieactiviteiten bij intake leidt tot frictiekosten van € 40.000 in 2016 en 2017. Met andere woorden: een incidentele investering van € 40.000 leidt tot een structurele besparing van € 65.000.

Taakstelling 3 Decentralisaties

Daarnaast ligt er een algemene taakstelling op het sociaal domein van € 1.525.000 in 2016.

Bron: Aanvulling op de programmabegroting 2016-2019

Van de algemene taakstelling heeft € 631.000 betrekking op Participatie.

De totale taakstelling participatie in 2016 is daarmee € 450.000 + € 631.000 = € 1.081.000.

4. Vullen van het model

4.1 Aantal cliënten met een maatwerkvoorziening

Voorziening Participatiewet	IV3-categorie	Statistiek uitkeringen gemeenten (SRG/BUS)
Bijstandsverlening- en inkomensvoorzieningen en -subsidies	610	Algemene bijstand
		IOAW
		IOAZ
		BBZ
		Loonkostensubsidie (Participatiewet)
		Begeleiding op werkring/job-coach
		Vervoersvoorziening (woon-werk)
		Andere voorzieningen voor arbeidsbeperking
		Overige
		Gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid
Eenmalig bijzondere bijstand		
Directe levensbehoeften		
Voorzieningen voor het huishouden		
Voorzieningen voor wonen		
Voorzieningen voor opvang		
Kosten uit maatschappelijke zorg		
Financiële transacties		
Medische dienstverlening		
		Individuele studietoelage
		Collectieve aanvullende zorgverzekering
Re-integratie en participatievoorzieningen Participatiewet	623	WIW/ID-baan
		Participatieplaats
		Beschut werk
		Tijdelijke loonkostensubsidie
		Uitstroombestemming
Sociale werkvoorziening ²	611	n.v.t.

4.2 Aantal lopende reïntegratietrajecten

4.2 Aantal huishoudens met een bijstandsuitkering

	T	V	V	V
Clënten participatie				
01_Aantal WWB begin periode	1664	1664	1692	1697
02_Instroom WWB	39	57	44	50
03_Uitstroom WWB	39	29	39	44
04_Aantal WWB eind periode	1664	1692	1697	1703
05_Aantal IOAW/IOAZ begin periode	21	22	23	23

4.3 In- en uitstroom participatie

Reden beëindiging Participatiewet	
SRG	BUS
Voorziening is volledig afgerond	Gaan volgen van onderwijs met studiefinanciering
Voorziening is voortijdig beëindigd	Aangaan relatie
Voorziening gestopt door verhuizen, overlijden, instroom in WSW, detentie of zwangerschap	Bereiken AOW-gerechtigde leeftijd
	Overlijden
	Detentie
	Kunnen volgen van onderwijs maar dit niet doen
	Overschrijden maximale verblijfsduur buitenland uit wiens houding en gedragingen duidelijk blijkt dat hij verplichtingen ex. artikel 9 en artikel 55 niet wil nakomen
	Verkregen inkomsten
	Administratieve redenen

4.4 Financieel overzicht

Welke financiële middelen (input) zijn beschikbaar en hoe verhouden die zich tot de realisatie in 2015.

BBV2017		(meerdere items)						
Rijlabel	E	BEGROTING	VE WIJZIGING	WIJZIGINGEN van	BEGROOT in	WERKELIJK in	PROGNOSE in	AFWIJKING
☒ 61001 Bijstandsverlening		3.590.269		3.590.269		89.757	897.566	-2.692.703
☒ BATEN		-24.862.910		-24.862.910			0	24.862.910
61001.2417.102 Alg. bijst. terugvord. 21-64 jr		-462.450		-462.450			0	462.450
61001.2418.102 Alg. bijst. verhaal 21-64 jr		-54.696		-54.696			0	54.696
61001.3014.102 Rijksbijdr. gebundelde uitk.		-24.345.764		-24.345.764			0	24.345.764
☒ LASTEN		28.453.179		28.453.179		89.757	897.566	-27.555.613
61001.5517.102						89.757	897.566	-27.555.613

